

อุทยานแห่งชาติเขาลำดวน-ลำรุ

แต่เดิมเป็นเพียงวนอุทยานป่าชายทะเลเขาลำดวน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกองอุทยานแห่งชาติ ต่อมา ในปี 2527 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลกะปง จังหวัดพังงา ได้มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า พื้นที่บริเวณ ตำบลกะปง จังหวัดพังงา น้ำตกลำรุ เป็นน้ำตกที่สวยงาม ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเทือกเขากระโด บริเวณรอบๆ ยังมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่านานาชนิด ควรอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าไว้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีบันทึกให้กรมป่าไม้พิจารณา กองอุทยานแห่งชาติได้มีหนังสือเสนอกรมป่าไม้ ให้มีคำสั่งให้ เจ้าหน้าที่ออกไปทำการสำรวจบริเวณดังกล่าว ปรากฏว่า พื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ มีจุดเด่นทางธรรมชาติหลายแห่ง เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ

ในปี 2528 กองอุทยานแห่งชาติได้มีหนังสือเสนอกรมป่าไม้ ให้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการจัดตั้งพื้นที่ดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยใช้ชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติน้ำตกลำรุ” ต่อมา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีบันทึกสั่งการให้กรมป่าไม้ส่งวนป่าคลองลำรุใหญ่ ตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง จังหวัดพังงา ตามที่ผู้บัญชาการสถานีทหารเรือพังงา ได้ให้ความเห็นชอบตามมติของสภาตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง ที่ต้องการสงวนป่าต้นน้ำ ลำธารคลองลำรุใหญ่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ให้กองอนุรักษ์ต้นน้ำทำการตรวจสอบ และได้มีการประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2528 เห็นชอบให้กองอุทยานแห่งชาติสำรวจหาข้อมูลเพื่อพิจารณาจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติต่อไป

กองอุทยานแห่งชาติได้สั่งการให้อุทยานแห่งชาติน้ำตกลำรุ ทำการสำรวจเพิ่มเติม และได้รับหนังสือรายงานผลการสำรวจว่า พื้นที่บริเวณน้ำตกลำรุ และบริเวณป่าต้นน้ำลำธารของตำบลลำแก่น รวมพื้นที่สำรวจประมาณ 150 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ครอบคลุมป่าสงวนแห่งชาติ 7 ป่า เป็นป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของจังหวัดพังงา มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติหลายแห่ง เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติได้ และต่อมาในปี 2531 อุทยานแห่งชาติน้ำตกลำรุได้มีหนังสือขอเปลี่ยนชื่ออุทยานแห่งชาติใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานที่และมีความหมายเด่นชัด กองอุทยานแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว จึงอนุมัติให้ใช้ชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติเขาลำดวน-ลำรุ” ซึ่งมาจากชื่อพื้นที่บริเวณชายทะเลเขาลำดวนและน้ำตกลำรุ

อุทยานแห่งชาติเขาลำดวน-ลำรุ ถูกประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 โดยพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินบริเวณป่าเทือกเขาลำดวน ป่าเขาโดน ป่าชายทะเลเขาลำดวน ป่าเทือกเขากระโด ป่าเขาลำดวน ป่าลำรุ ป่าควนหัวโดน ป่าเขาพัง และป่าเทือกเขากระโดว่า ในท้องที่ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า ตำบลกะปง ตำบลลพบุรี อำเภอกะปง ตำบลลำแก่น ตำบลลำภี อำเภอย้ายเหมือง และตำบลทุ่งคาโงก อำเภอเมือง จังหวัดพังงา เนื้อที่ 125 ตารางกิโลเมตร เป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 152 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2534 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 66 ของประเทศไทย